

Talousarvion 2022 -2024 laadintaohjeet

1. Yleistä

Taloussuunnittelua lähdetään tekemään kuluvan vuoden talouden toteutuma-arvion pohjalta heinäkuun toteutuman perusteella, kuten aiempinakin vuosina. Sivistysosastolla on kuitenkin tarkoituksenmukaisempaa käyttää toimintansa näkökulmasta ns. neutraalin kuukauden eli toukokuun toteutumaa koko vuoden toteutuma-arviota laatiessaan. Lisäksi toteutuma-arviointiin tarvittaessa käytetään viime vuoden tilinpäätöstä. Toteutumaa arvioitaessa ensi vuoden talousarvion suunnittelun lähtökohdaksi, huomioidaan kuluvan vuoden koronavaikutukset. Toukokuun kausi suljetaan 15.6.2021 ja heinäkuun kausi suljetaan 16.8.2021.

Mahdollista sote-uudistusta ei varsinaisessa talousarvioraamissa huomioida. Oheen liitetään valtiovarainministeriön painelaskelman mukainen kuntakohmainen ennuste vv. 2023 – 2027, jossa mahdollinen uudistus on huomioitu.

Konserniyhtiöt toimittavat erillisen ohjeen mukaisesti erityistavoitteensa vuosille 2022 – 2024. Lisäksi yhtiöiden tulee tehdä selkoa tulevasta toiminnasta pääpiirteittäin, mm. suunnittelukaudelle sisältyvästä investointiohjelmastaan ja mahdollisista lainanotto-suunnitelmistaan.

Henkilöstöohjelmassa on esitettävä myös nimikkeiden muutokset niin, että lakkautettava nimike näkyy miinusmerkkisenä. Myös mahdolliset työsuhteiden muuttamiset virkasuhteiksi on otettava henkilöstöohjelmaan. Tilapäisestä määräaikaisesta henkilöstöstä on ao. kohtaan laitettava käytettävät nimikkeet ja arvio henkilötyövuosista. Tilapäistä määräaikaista henkilöstöä ei lasketa henkilöstöohjelman henkilöstön lukumäärään.

2. Väkiluku ja väestöennuste

2020	2021	2022	2023	2024
6862	6855 (TA)	6915 (huhtikuu/2021)		

Tilastokeskuksen mukaan kunnan lopullinen väkiluku 31.12.2020 oli 6862 eli 45 henkilöä vähemmän kuin edellisessä vuodenvaihteessa (31.12.2019: 6907). Vuoden 2021 kohdalla on nyt kuluvan vuoden talousarviossa käytetty väkiluku. Kuluvan vuoden huhtikuun ennakkoluku oli 6915. Tilastokeskus julkaisee kesäkuun lopulla **toukokuun** ennakkoväkiluvun, jota perinteisesti on käytetty taloussuunnittelussa.

9.6.2021

3. Verotulot ja valtionosuudet

Verotuloja arvioitaessa tullaan käyttämään mm. Suomen Kuntaliiton viimeisintä veroennustekehikkoa. Tässä 14.5.2021 julkaistu ennuste.

Inari

1 000 €

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2019	2020	2021**	2022**	2023**	2024**
Verolaji						
Kunnallisvero	20 440	20 976	21 236	22 110	22 810	23 736
<i>Muutos %</i>	-3,2	2,6	1,2	4,1	3,2	4,1
Yhteisövero	2 705	3 041	3 895	3 241	3 147	3 272
<i>Muutos %</i>	8,7	12,4	28,1	-16,8	-2,9	4,0
Kiinteistövero	4 508	4 228	4 826	4 648	4 648	4 648
<i>Muutos %</i>	2,7	-6,2	14,1	-3,7	0,0	0,0
VEROTULOiksi KIRJATTAVA	27 653	28 245	29 957	29 998	30 604	31 656
<i>Muutos %</i>	-1,2	2,1	6,1	0,1	2,0	3,4

Kuntaliitto tekee ennusteensa yhteistyössä valtiovarainministeriön ja Verohallinnon kanssa. Kunnallisveron osalta veroennustekehikkoa perustana toimii Verohallinnon julkaisema verotilasto. Kuntaliitto ei huomioi tässä ennusteessaan mahdollisen soteuudistuksen vaikutuksia kuntien verotuloihin.

Tämä koko maan ennustekehikkoa tiedoista johdettu kuntakohtainen ennustekehikko on tarkoitettu kuntien talousjohtajille kunnan omien verotulojen enustamisen apuvälineeksi.

Kuntaliitto julkaisee seuraavan veroennustekehikkoa elokuussa.

9.6.2021

Valtionosuuksista Kuntaliitto on 12.5.2021 julkaissut alustavat ennakkolliset laskelmat vuodelle 2021.

1 000 €

2019	2020	2021	2022
23 367	27 129	26 255	27 330

Valtionosuuksia korottavat muun muassa 2,2 prosentin indeksikorotus ja kustannustenjaon tarkistus. Vuoden 2022 valtionosuudet eivät sisällä vuosista 2020 ja 2021 poiketen koronatukia. Nyt julkaistut ennakkolliset valtionosuudet tarkentuvat syksyn aikana.

4. Suunnittelukehukset ja muut lähtökohdat

VM:n kuntatalousohjelman (kevät 2021) mukaan peruspalvelujen hintaindeksin muutokset ovat v. 2022: 2,2 %, v. 2023: 2,3 % ja v. 2024: 2,3 %.

Kuluttajahintaindeksin muutokset ovat v. 2022: 1,5 %, v. 2023: 1,7 % ja v. 2024: 1,7 %.

Kuntaliiton mukaan kuntien ansiotason muutokset ovat v. 2022: 2,5 %, v. 2023: 2,5 % ja v. 2024: 2,5 %.

Vuoden 2022 talousarviokehysten lähtökohdaksi otetaan kuluvan vuoden toteutuma-arvio + indeksikorotukset palkkoihin 2,5 % ja hankintoihin 1,5 % + erikseen mainituista muutoksista aiheutuvat lisäykset tai vähennykset (perusteluineen). Mahdolliset tarkennukset tehdään elokuun aikana.

Suunnitteluvuosien kehyksiin on tässä vaiheessa otettu vastaavat indeksit; vuodelle 2023: palkoissa 2,5 % ja hankinnoissa 1,7 %, vuodelle 2024: palkoissa 2,5 % ja hankinnoissa 1,7 % sekä toiminnallisista muutoksista aiheutuvat lisäykset tai vähennykset.

Kunnan ulkopuolisten ostopalvelujen (esim. keskussairaala) ja pelastuslaitoksen yms. menot budjetoidaan taloussuunnitelmaan mahdollisten ilmoitusten perusteella.

Toimialat arvioivat kuluvan vuoden talousarvion toteutuman ja laittavat Dynastiassa olevaan laskentataulukkoon (raamikortit) 20.8.2021 mennessä. Elokuun aikana tarkistetaan tarvittaessa kuluvan vuoden toteutumien arviot ja tehdään mahdolliset uudelleen arvioinnit budjetoinnin ja suunnittelun perusteisiin.

9.6.2021

Taloussuunnittelun lähtökohtana on rajoittaa kunnan menojen kasvua niin, että käytettävissä olevat tulot riittävät menoihin.

5. Sosiaaliturva- ja eläkevakuutusmaksut

Palkkaperusteinen eläkemaksu 2022	23,70 % / palkoista
Työkyvyttömyyseläkemaksu (keskimäärin)	1,10 % / palkoista
Palkkaperusteinen eläkemaksu (keskimäärin)	24,80 % / palkoista
Työntekijän eläkemaksu (alle 53 v. ja 63 v. täytt.)	7,15 % / palkoista
Työntekijän eläkemaksu (53 – 62 v.)	8,65 % / palkoista

(Keva.fi 4.6.2021)

Muut palkan sivukulut ovat yhteensä n. 4 %, sisältäen sotun, työttömyys-/tapaturmavakuutusmaksun ja taloudellisen tuen. Sivukulujen osuus tarkentuu kesän aikana.

Sarastia syöttää työnantajakulut pohjatietoihin uuteen taloussuunnittelujärjestelmään (FBM).

6. Investoinnit

Investointisuunnitelma perusteluineen on alustavasti tehty Dynastian kortille. Toimialat tekevät mahdolliset tarkennukset/muutokset 16.8.2021 mennessä Dynastiaan.

7. Suunnittelu-aikataulu ja –pohja

Suunnittelussa noudatetaan oheista suunnittelu-aikataulua. Viime vuodesta poiketen, aikataulu on nyt laadittu siten, että veroprosentit käsitellään marraskuun valtuustossa ja talous- ja toimintasuunnitelma joulukuun valtuustossa. Ensi vuoden talousarvio sekä talous- ja toimintasuunnitelma 2022 - 2024 tehdään Dynastiassa kortilla nro 190/2021 olevalle kuluvalle vuoden talousarvion ja -suunnitelman pohjalle.

Pirjo Kyrö
taluspäällikkö

